

תורת המעדנים

מבית מכון "מעדני אשר"

בענין: פדיון הבן

בפרשתן י"ח ט"ו אך פדה תפדה את בכור האדם.

ובתקון משה בפרשת במדבר העיר עליו: שלא ראה את דברי רבו בפנים יפות שכתב כן.

ובפתחי תשובה יור"ד ש"ה ס"ק ז' תמה עליו: מאי שנא ממתנות כהונה דמותר לחלק לכמה כהנים לכתחילה, ובראשית בכורים בכורות נ"א מיישב קושיא זו בכמה אופנים.

אבל בשו"ת בית יצחק יור"ד ח"ב במפתחות לסימן קכ"ט, כתב דליכא למימר דהפנים יפות מיירי על דין לכתחילה שאין לעשות כן, והגמ' מיירי בדיעבד, דהא הפנים יפות קאי אדאורייתא דלהכי לא נטל אהרן מחצה, ובדאורייתא אין לחלק בין לכתחילה ולדיעבד, ומניחו בצ"ע, מה שנקט בפשטות שבדאורייתא אין לחלק בין לכתחילה ולדיעבד כן כתב התוס' בגיטין ג' ע"ב, ועיין תוס' פסחים י"א, שכתבו שיש לחלק אף בדאורייתא, והרבה אחרונים דנו בזה דאפשר שאני התם דקדשים בעינן שינה הכתוב לעכב, אבל פדיון הבן אינו בגדר קדשים, ועיין שדה חמד חלק ב' ע"מ 20 שהאריך באריכות בענין זה.

ובחכמת אדם כלל ק"ג כתב דלכתחילה יכול לעשות פדיון הבן ע"י ב' כהנים, ואע"ג דלשון הגמ' יצא דמשמע בדיעבד, לאו דוקא הוא, וכן משמע בחינוך מצוה שצ"ב דיכול ליתן לעשרה כהנים לכתחילה.

ולענין הלכה: כתב במנחת פיתים יור"ד סימן ש"ה דבזמננו שאין לנו כהנים ודאים רק כהני חזקה יותר נכון לפדות בכהן אחד, דהא כשפודה בכהן אחד יכול להיות דהוא הכהן ויצא המצוה, והיא חד ספק, אבל כשנותן לב' כהנים הוא ליה ספק ספיקא דילמא אין שום אחד מהם כהן אפילו אם אחד כהן דילמא אין השני כהן וא"כ לא יצא, דהא לא נתן לאותו שהוא כהן ה' סלעים בשלימות.

ועוד: כיון דהחתם סופר כתב שאין לכתחילה לעשות כן אין לעשות כן.

האם יכולים לקיים מצות פדיון הבן עם כמה כהנים שיתן לכל אחד חלק מהכסף?

יש לחקור מי שיש לו כמה חברים או קרובים כהנים ואם יקח אחד מהם לפדיון בנו השני יפגע האם מותר לכתחילה לפדות את בנו אצל שני כהנים ויחלק את הכסף של פדיון הבן שיתן לכל אחד חלק מהכסף או דילמא אסור דצריך לתת את כל החמשת סלעים לכהן אחד.

הנה בפנים יפות על הפסוק בפרשת במדבר ג' מ"ז "ולקחת חמשת חמשת שקלים לגלגלת" כתב דלכן כפל התורה חמשת חמשת, דקמ"ל קרא שלא יהיו שקלים מתחלקים לב' או לג' כהנים דצריך ליתן השיעור של החמשת סלעים לכהן אחד, ועיין משר חכמה מה שכתב בזה.

יש להקשות: מהא דקימ"ל יור"ד סימן ש"ה ס"ק ז', ומקורו מגמ' בכורות נ"א ע"ב דאם נתן את דמי הפדיון לעשרה כהנים יצא, כן מקשה באמרי בינה הלכות פדיון הבן סימן ח', וכן בשו"ת שואל ומשיב מ"ק ח"א סימן רכ"ג, וכן במהדורא תליתאי חלק ב' סימן מ"ט, וכן בשו"ת בית יצחק יור"ד סימן קכ"ט במפתחות.

ומתריך: דכונת ההפלאה לכתחילה צריך ליתן כל החמשה לכהן אחד, אבל בדיעבד שפיר יצא ומהני הפדיון, וכן כתב בשו"ת יד הלוי סימן רל"ב.

וכן בשו"ת חתם סופר יור"ד סוף סימן רצ"ז, וכן כתב בערוך השלחן יור"ד סימן ש"ה ס"ק כ"ז כתב וז"ל ולפענ"ד נראה לי דאין יכול לכתחילה לחלק ה' סלעים לב' כהנים דכל שנתנה בו תורה שיעור אם מחלקו הוא ליה חצי שיעור, אע"ג דבדיעבד יוצא ע"י צירוף, מ"מ מצוה מן המובחר לתן השיעור בבת אחת.

הגיע זמן פדיון הבן ואין לו חמשה סלעים שלמים רק חלק האם יפדה במה שיש לו?

יש לחקור מי שבנו הגיע ליום השלושים וצריך לפדות את בנו ואין לו את כל החמשת סלעים אלא חלק מהם האם יפדה במה שיש לו או דילמא ימתין עד שיהא לו כל החמש.

הנה במהרי"ט אלגזי בכורות ע"מ ס"ה ע"א כתב כיון דקימ"ל כרבי יוחנן דחצי שיעור אסור מן התורה לענין אסור, ה"ה לענין מצות עשה דאם אין לו כי אם פחות מכזית בליל פסח חייב לאכלו כיון דמקיים מקצת מצוה, וה"ה בפדיון הבן אפילו דמפורש בתורה השיעור דהיינו ה' סלעים אם נתן חצי חמשה מקיים המצוה.

והא דאמרינן בגמ' בכורות מ"ח ע"ב דחמש סלעים ולא חצי חמש, היינו שליכא חיוב לתת כשמשעתבד רק בחצי חמש, משא"כ הכא משעובד בכל החמש רק יש לו רק חצי חייב לתת, כר כתב מהרי"ט אלגזי הנ"ל.

וכן בשו"ת עונג יו"ט יור"ד סימן ק' כתב דמי שאין לו אלא חצי מהחמש סלעים איכא מצוה בנתינתו לכהן במה שיש לו אף פחות מחמש, ודמי למצה שאם אין לו אלא חצי זית שמסתפק המשנה למלך פרק א' מחמץ הלכה ז' שצריך לאכול החצי זית, ועדיף מינה דהתם יודע שלא יהיה לו יותר כל זמן אכילה, והכא תקוותו שיזדמן לו ליתן מה שהשיג ידו עד חמש סלעים, ועוד דאיכא למימר דאהנאת הכהן קפיד רחמנא, ולהכי כמה שיכול צריך לתת.

אבל בספר ראשית בכורים בכורות ע"מ 200 חולק: וסבירא ליה דכאן לא שייך חצי שיעור כיון דמפורש שיעורו בתורה, כמו שכתב החות יאיר בסימן ט"ז דבדבר המפורש בתורה לא אמרינן דחצי שיעור מהני.

וכן כתב הכלי חמדה פרשת פקודי דבפדיון הבן כיון דמפורש שיעורו בתורה לא שייך חצי שיעורובענין חצי שיעור במצוה.

האם יכול לקיים מצות פדיון הבן ע"י כהן קטן?

יש לחקור האם מהני לקיים מצות פדיון הבן ע"י קטן כיון דדעת אחרת מקנה אותו או דילמא לא מהני ע"י קטן.

הנה הפרי חדש בספרו מים חיים סימן ד' כתב דקטן שהגיע למדת צרור וזרקו אגוז ונטלו דאית ליה זכיה מן התורה בדעת אחרת מקנה אותה, אפשר לעשות ע"י פדיון הבן כיון דמקנים לו את הכסף ע"י דעת אחרת מקנה אותו, ועיין בקצות החשן ח"מ סימן רמ"ג ס"ק ד' מה שהאריך בדברי הפרי חדש, וכן במנחת חינוך מצוה שצ"ב, עיין אמרי בינה הלכות פדיון הבן סימן א', ועיין שו"ת עונג יו"ט סימן צ"ט מה שהאריך בזה.

ומביא ראיה: מהא דאמרינן בגמ' יבמות צ"ט ע"ב דכהן קטן אין חולקין לו תרומה בבית הגרנות משום זילותא דתרומה לחלק להם בגורן לעין כל אבל משגרין לו לביתו, משמע דכהן קטן זוכה במתנות כהונה.

וכן בהגהות רע"א יור"ד סימן ש"ה כתב כהן קטן אם הוא בכלל צרור וזרקו אגוז ונטלו אפשר לקיים ע"י פדיון הבן, ומביא דבשוריי כנסת הגדולה העיד שהרב מוהר"א לפניא צ"ל כתב

שדעת הרבנים דאפילו בכהן קטן מהני, וכן עשה מעשה הרב מוהר"א מוטל.

ובשו"ת חתם סופר יור"ד סימן רצ"ב מובא בפתחי תשובה יור"ד סימן ש"ה כתב דאע"ג דמדינא דגמ' יכול לפדות ע"י כהן קטן, כיון דאיכא דעת אחרת מקנה, מ"מ מתקנת הגאונים שתיקנו שהכהן יאמר מה בעית טפי, והראשונים צווחו על זה, ומ"מ לא עלתה בידם לשנות מנהגם כי כל דבריהם קבלה ותורה, משמע מזה שגם לכהן עצמו יש כח במעשה הפדיון, ולכן קטן אין לו כח להוציא הבכור מחיובו, ולכן לא מהני בכהן קטן.

ובשו"ת מהרי"א הלוי חלק א' סימן נ"ה כתב דאע"ג דמדינא מהני פדיון הבן ע"י כהן קטן, מ"מ אין נכון לעשות כן לכתחילה, ע"פ מה דמבואר בגמ' יבמות צ"ט ע"ב דקטן אין חולקין לו תרומות משום דלאו בני דיעה נינהו, וברש"י וזליתותא דתרומה לחלק להן בגורן לעין כל, א"כ ה"ה לענין פדיון הבן שהדרך שעושים את זה ברבים הוא זילתא אם מקימים המצוה ע"י כהן קטן, ומסיק: וזה דוקא אם יש כהן גדול, אבל אם אין כהן גדול אין משהין את הפדיון ופודין ע"י הכהן הקטן.

וכן בערוך השלח יור"ד סימן ש"ה כתב דאין פודין ע"י כהן קטן דהויא זילותא, וכן בפרשת במדבר בפדיון שמשה פדה אצל אהרן שהיה גדול לכן בעינן כהן גדול.

ולסיכום: לפי כל הפוסקים מן התורה מהני פדיון הבן אצל כהן קטן, רק מדרבנן אסור או משום דתנו כח הפדיון לכהן או משום זילותא, אבל היכא שביום השלושים אין כהן גדול אפשר לעשות הפדיון ע"י כהן קטן.

האם יכול לקיים מצות פדיון הבן ע"י כהנת?

יש לחקור האם יכול לקיים מצות פדיון הבן שיתן לכהנת כמו כל המתנות כהונה שאפשר ליתן לכהנת או דילמא בפדיון הבן בעינן דווקא כהן זכר.

הנה החינוך מצוה שצ"ב וכן כתב הרמב"ם בפרק א' מהלכות בכורים הלכה י', וכן כתב הטור בריש סימן ש"ה כתב דהחיוב לתת פדיון הבן היא רק לכהן זכר ולא לכהנת, דילפינן מהא דכתיב בפרשת במדבר ג' נ"א ויתן משה את כסף הפדוים לאהרן ובניו וגו', דרשינן באהרן ובניו ולא לנשים.

וכן כתב הרא"ש בסוף מסכת בכורות דף ע"ד מדפי הרא"ש וז"ל אין לתן פדיון הבן לכהנת דכיון דכתיב בפרשה ויתן משה את כסף הפדוים לאהרן ובניו, א"כ א"א לעשות פדיון הבן ע"י כהנת, ודלא כאותן האומרים דרב כהנא לקח דמי פדיון הבן בשביל אשתו שהיתה כהנת.

אבל דעת התוס': פסחים מ"ט ע"ב וכן בקדושין ח' ע"א דאפילו בעל ישראל של אשת כהן יכול לקיים מצות פדיון הבן ולקבל את הכסף בשביל אשתו, דכתבו על הא דאמרינן בגמ' קדושין ח' ע"א דרב כהנא שקיל סידרא בפדיון הבן, דמשמע שהיה כהן, ובפסחים מ"ט ע"א איתא בגמ' דרב כהנא אמר דאי לאו דנסיבנא כהנתא לא גלאי, משמע שלא היה כהן, ותרצו התוס' בתרוץ הראשון דשני רב כהנא היו אחד היה כהן ואחד לא היה כהן, ובתרוץ השני כתבו דשביל אשתו היה לוקח כדאשכחן

האם כל פדיון הבן מקרב את הגאולה?

יש להקשות: צריך להבין מהו כפל הלשון, ובגמ' קדושין כ"ט מקשה קושיא הנ"ל

נראה לתרץ: ע"פ מה שכתב מרן הדברי יציב זי"ע מובא בשפע קודש עניני פדיון הבן ע"מ שני"ה שמוטל על האב לפדות את בנו ממות, ובזה אנו באין בטענה לפני השי"ת יתר מרעהו צדיק וכל שכן הבורא יתברך שמו, וכיון שכן על אבינו שבשמים מוטל לפדות את מבניו מבין הגוים שאנו בסכנת מיתה בניהם ובכל יום ויום אנו נהרגין ונטבחים, והרי קימ"ל בין כך ובין כך קרוין בנים, ומהאי טעמא גופיה כשבא הקב"ה הוא לגאול את ישראל ממצרים אמר "בני בכורי ישראל" ולא אמר בני ישראל לרמז בזה שמפני שישאל הוא בני בכורי, מוטל עלי לפדותו ולהצילו ממות, ובכל פדיון הבן אנו באים בטענה זו לפני השי"ת שהרי ברור שלנו עולה יותר בקושי לפדות בנינו ולהוציא חמשה סלעים והוצאת הסעודה ממה שעולה להקב"ה לפדו את בניו שהרי ברגע אחד יש בכוחו יתברך להעביר גלולים מן הארץ, ע"כ לפי הנ"ל אתי שפיר אך פדה אם אתה תפדה יפדו אותך, מעדני אשר.

מדוע כדי לקיים מצות פדיון הבן חייב לפזר כל ממונו הרי אסור לבזבז יותר מחומש על מצוה

קימ"ל אור"ח סימן תרנ"ז דאין צריך לפזר כל ממונו על מצות עשה.

יש להקשות: א"כ איך אמרינן בגמ' קדושין כ"ט ע"ב דאם אין לו אלא חמש סלעים לפדיון הבן יפדה בנו, הא א"צ לפזר כל נכסיו, כך מקשה בשו"ת מהר"ם שיק אור"ח סימן של"א, וכן בחלק יואב דיני אונס ענף ז', וכן בבאיור הלכה אור"ח סימן תרנ"ז, וכן בכלי חמדה פרשת כי תצא, שו"ת שאילת יעקב ח"א סימן כ"ו.

איכא כמה תרוצים

א. הא דאין מחויב לתת כל ממונו, ה"מ במצוה שבין אדם למקום דאמרינן אונס מעלה הכתוב כאילו עשאה, אבל במצוה שבין אדם לחבירו חייב לתת כל ממונו דלא אמרינן מעלה הכתוב כאילו עשאה, א"כ פדיון הבן הוא מצוה שבין אדם לחבירו לכן צריך לפזר כל ממונו, כך תירץ בשו"ת מהר"ם שיק אור"ח סימן של"א.

ב. הא דאין מחויב לתת במצוה כל ממונו ה"מ שאינו מחויב ליתן בעד דבר יותר מכדי שו"י כדי שיוכל לקיים המצוה, אבל מה ששוה הדבר באמת בזה ודאי חייב ליתן כל ממונו, כך תירץ חלקת יואב דיני אונס ענף ז', כעין זה תירץ בבאיור הלכה אור"ח סימן תרנ"ז.

ג. ע"פ מה שכתב במקנה בקדושין שם דע"כ מיירי שיש לו קרקע דהרי הגמ' שם נמי מסתפקת מה קודם פדיון הבן או עליה לרגל, ואם אין לו קרקע מימילא פטור מן הראייה כמבואר פסחים ח' ע"ב רק שאינו מוצא למי למכור לפי זה אתי שפיר שאינו נותן כל נכסיו דיש לו קרקע, כך תירץ בכלי חמדה פרשת ויצא, וכעין זה תירץ בשו"ת שאילת יעקב ח"א סימן כ"ו.

ד. ע"פ מה שכתב במנחת חינוך מצוה שצ"ב דאפשר דמצות פדיון הבן הוא ככל פרעון חוב, א"כ לא שייך לומר דאין צריך לפזר כל ממונו, כך כתב בחזון איש אבה"ע סימן קמ"ח.

ה. ע"פ מה שכתב המנחת חינוך מצוה תכ"ג דבמזוזה דעובר בכל רגע אפשר דצריך לפזר כל ממונו, א"כ פדיון הבן דלהרבה שיטות עובר בכל יום שלא פדה עיין לבוש אור"ח סימן תקנ"א ס"ק י"ז, וכן בשו"ת מהר"ם שיק אור"ח סימן רפ"ז א"כ אפשר נמי דצריך לפזר כל ממונו, כך תירץ לי הגאון האדיר רבי שמאי קהת גראס שליט"א דומ"צ מחזיקי הדת.

בגמ' חולין קל"ב ע"א דרב כהנא אכל בשביל אשתו, תרומה וחזה ושוק, א"כ ה"ה בפדיון הבן, חזינו מדבריהם דלא רק שכהנת יכולה לעשות פדיון הבן אלא גם בעלה יכול לעשות, והא דלא מעטינן מבנין אהרן משום דלא כתיב בצווי אלא במעשה שהיה ע"פ הדיבור, כך כתב בהגות רמא"ה שם, ועיין רע"א שם בקדושין.

ובפני יהושע שם בקדושין תמה על דבריהם: שלא מצא לשיטת התוס' חבר, דדוקא היכא דגלי קרא דכהנת נמי כשר יכולים לתת לה, אבל בפדיון הבן דאין רבוי לכך מנלן לתוס' דמותר לתת לכהנת.

ובשו"ת חתם סופר יור"ד סימן ש"א כתב דלהלכה אין לסמוך על דעת התוס' לעשות פדיון הבן ע"י כהנת, דהתוס' גופיה מספקא ליה מדכתבו ב' תרוצים אבל אם אין מוצא שום כהן זכר ביום השלושים ורוצה להיות זריז לקיים המצוה בזמנו, יתן ביומו לכהנת בלא ברכה ויהיה מתנה שאינה מתכוין לצאת בה אלא אם לא יזכה למצוה כהן, ואם ימצא כהן אח"כ יחזור ויפדה בברכה כראוי כי אז לא יצא ידי חובתו למפרע, ומסיק דאם קשה ליתן פעמים יכול ליתן לכהנת ע"מ להחזיר אפילו לכתחילה ואין בזה משום מסייע בבית הגרנות, כיון דבלאו הכי אין אנו רגילים לפדות ע"י נשים, עיין בערוך השלחן סימן ש"ה ס"ק ג'.

האם יכול לקיים פדיון הבן עם סלע אחד?

קימ"ל קדושין ו' ע"ב שאפשר לעשות פדיון הבן ע"י מתנה ע"מ להחזיר, ואיתא בגמ' בכורות שאפשר לפדות שלא בפעם אחת כלומר שיכול ליתן לכהן סלע זה אחר זה.

יש לחקור האם יכול לתת לכהן סלע אחד והכהן יחזירו ויחזור ויתן הסלע הזה עד חמשה פעמים.

הנה באור שמח פרק י"א מהלכות בכורים נסתפק בזה וז"ל נסתפקתי אם נתן לכהן סלע ע"מ להחזירו חמש פעמים זה אחר זה אם יצא ידי פדיונו, ומסיק דאע"ג דמהדין מהני, מ"מ לא שמענו כזה דבר.

וכן בשו"ת הר צבי יור"ד סימן רמ"ז וכן בספרו הדרת קודש על עניני פדיון הבן סימן ט' נסתפק בזה וז"ל יש לחקור אם נתן לכהן סלע אחד חמש פעמים בתנה ע"מ להחזיר אם יצא ידי חובתו, לפי מה שכתב המנחת חינוך מצוה שצ"ב ס"ק י' דבנותן הפדיון בזה אחר זה מועיל אע"פ שנתאכלו המעות, א"כ הכא נמי אע"פ שהחזרת הסלע בכל פעם הרי זה כמו נתאכלו המעות, מ"מ מהני.

ובראשית בכורים בכורות מ"ה ע"ב כתב דלא מהני לעשות כן: משום דבשעה שנותן את הסלע בפעם השני כבר אזל הראשון, ואע"ג דבנתאכלו המעות מהני, שאני התם דאיכא עדיין השעובד דאם לא יחול הפדיון יתחייב להחזיר, משא"כ הכא, ועיין בספר לקוטי פנחס עניני פדיון הבן שהביא שאדר"ת נסתפק בזה.

איך מותר בזמננו לברך על מצות פדיון הבן בשם ומלכות הרי כהנים של זמננו הם לא ודאי כהנים?

הנה בשו"ת שאילת יעב"ץ חלק א' סימן קנ"ה כתב וז"ל ראיתי להזכיר בענין מה שנוהגים הרבה כהנים להחזיר הפדיון שנכון הוא בעיני וטוב וישר לנהוג כן, אע"פ שכתבו ז"ל שלא יהא הכהן רגיל בכך הני מילי בכהנים מיוחדים דידהו, אבל בכהני חזקה בעלמא כי האידנא, אע"ג דלחומרא אזלינן בהו לכל מילי ופרקינן בכורים על ידיהו, משום דלא אפשר באחרני, מיהא להקל לא, דהיינו להוציא ממון האב מספק, נראה שאין כחן יפה להפקיע ממון בחזקתן הגרועה וכמעט שאני אומר דמדינא צריכין להחזיר, ולפחות כל כהן יחוש לעצמו לפרוש מספק גזל שמא אינו כהן, ומשום האי טעמא נראה דשפיר אית למעבד עובדא האידנא לפדות בעל מנת להחזיר לכתחלה.

אבל בערוך השולחן יורה דעה הלכות פדיון בכור סימן ש"ה סעיף נ"ה כתב ראיתי מי שכתב דבזמנא"ז כיון שאין לנו יחסי כהונה ראוי לכל כהן לחוש שמא אינו כהן ויחזיר המעות וכן הוא חייב בפדיון ויפריש לעצמו ולדעתו אסור לשמוע דברים כאלו להקטין עתה מעלת הכהונה ואתי לזלזולי וח"ו לומר כן

יש להקשות: לשיטות הפוסקים דכהנים של זמננו הם לא ודאי כהנים, איך מותר לברך על מצות פדיון הבן, הרי עובר על ברכה לבטלה, דשמא אינו כהן וליכא מצוה, כך מקשה בתפארת ישראל בקונטרס חומר בקודש ריש סדר קדשים אות כ"ז, וכן בשדה חמד חלק ג' ע"מ קל"ה ע"ב, וכן בשו"ת בית היוצר יור"ד סימן נ"ט.

איכא כמה תרוצים

א. כיון דקימ"ל מגן אברהם אור"ח סימן רט"ו ברכה לבטלה דרבנן א"ש, דכיון שהוא רק דרבנן אפשר לסמוך על החזקה שיש לכהנים, כך תירץ בשדה חמד ח"ג ע"מ קל"ה ע"ב, ועיין בספר מעדני אשר פרשת אמור תשס"ו שבזה ישבתי איך מותר לכהנים לברך נשיאת כפים בזמננו.

ב. לכן תיקנו שיברך בלשון "על פדיון הבן" דאז נראה שהוא מברך להקב"ה שציוה מצות פדיון הבן ואע"ג שהוא נראה שאינו מקיים עתה המצוה, מ"מ זה אמת שהקב"ה ציוה כן ומימילא אינו ברכה לבטלה, כך תירץ בשו"ת בית היוצר יור"ד סימן נ"ט.

האם מותר להלביש תכשיטים של נשים לתינוק בעת פדיון הבן?

הנה המהרי"ל בסדר פדיון הבן כתב והתינוק יהיה מעוטף בבגדים נאים לפי השגתו בעת פדיון הבן.

וכן כתב בספר זוכר הברית סימן ל"ד ס"ק א' ונהגו לעטר הבכור בתכשיטי כסף וזהב כפי היכולת להידור מצוה.

יש לחקור במקומות שהמנהג לקשט את התינוק בתכשיטי נשים האם מותר להלביש לתינוק את תכשיטי נשים או דילמא יש איסור משום לא תלבש, דקימ"ל משנה ברורה אור"ח סימן שמ"ג ס"ק ג' שאסור לספות איסור לקטן אפילו לקטן בן יומו שאינו בר הבנה, ורק להניח עליו מותר

מעדני אשר: יש סברא להתיר, ע"פ מה שכתב הב"ח יורה דעה סימן קפ"ב שאין איסור אפילו בדבר שהוא נוי וקישוט אלא אם כן באשה הלובשת בגדי איש להתדמות לאיש, ואיש הלובש בגדי אשה להתדמות לאשה, אבל אם לובשין כדי להגן מפני החמה בימות החמה ובימות הגשמים מפני הגשמים אין שם איסור.

וכן כתב הט"ז יורה דעה סימן קפ"ב ס"ק ד' דדוקא דרך עידוי וקישוט אסור, אבל אם עושה כן מפני החמה או צנה או גשמים אין איסור כן נראה לי פשוט, וכן משמע מדהתירו בסימן קנ"ו להסתפר במראה כשיש צורך לעשות כן.

א"כ לפי הנ"ל לכאורה אין איסור, דהרי מה שמלבישים את הבכור בתכשיטים, זה משום הידור מצוה, ולא משום כדי לדמותו לאשה.

אבל יש פוסקים דסבירא ליה: דאף כשאינו מתכוין להתדמות לאשה נמי אסור, עיין שו"ת דברי חיים יור"ד סימן ס"ב, וכן בשו"ת מהר"ם שיק יור"ד סימן קע"ב, ובשו"ת מהר"י אשכנזי יור"ד סימן י"ט, ובדרכי תשובה יור"ד סימן קפ"ב האריך בזה, וכן בשו"ת מהר"ש"ם ח"ב סימן רמ"ג א"כ לפי זה בודאי שצריך להחמיר לא להלביש לתינוק את התכשיטים בעת פדיון הבן

ושלחתי שליח שישאל שאלה הנ"ל את הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א ופסק שאסור להלביש את התכשיטים על התינוק רק מותר להניח עליו, ועיין בשו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ד' סימן ס"ב מאימתי יש לחנך התינוקות לאיסור דלא ילבש, ומסיק מגיל שלש.

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרב **אלתר ברוך וידער** שליט"א ווליאמסבורג
לזיכוי רבבות
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירווה נחת מכל יוצאי
חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנדיב הנכבד
הרב **בצלאל פרקש** שליט"א לונג איילנד
לרגל שמחת נשואי נכדתו תחי'
בת לחתנו הרה"ג **טל משה צווקר** שליט"א בית שמש
עב"ג הבה"ח **יצחק יעקב מיטמן** נ"ו בנו הרב **ברוך** שליט"א בארא פארק
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירוה נחת מכל יוצאי חלציו
ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרה"ג **שלמה הכהן קוואדראט** שליט"א ירושלים
לעילוי נשמת אמו האשה החשובה
מרת **שרה לאה** בת **יוסף** ע"ה
נפטרה ה' ניסן האי שתא
ת.נ.צ.ב.ה

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרב **משה חיים יוספוביץ** שליט"א קרית צאנז נתניה
לרגל שמחת נשואי בנו
הבה"ח מורנו **יקותיאל יהודה** נ"ו מבחורי ישיבת צאנז
עב"ג בת הרב **שמואל הכהן קרומן** שליט"א בני ברק
וברכת מזל טוב לאביו ידידנו הרה"ג **שמעי' שליט"א** קרית הבעש"ט
ולחמיו הרב **עזריאל לוי** שליט"א בני ברק
יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירווה נחת מכל יוצאי חלציו
ויצליח בכל אשר יפנה

גרפיקה, עימוד ועיצוב: מנשה הורוביץ | 052-7613021 | עיצוב ועריכת גלופות לספרי קודש: chomer11@gmail.com